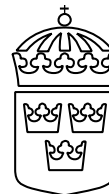

Regeringens skrivelse

2017/18:290

Anskaffning av medelräckviddigt luftvärn

Skr.
2017/18:290

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 16 augusti 2018

Stefan Löfven

Peter Hultqvist
(Försvarsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogör regeringen för anskaffningen av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd. Skrivelsen är en följd av riksdagens tillkännagivande om förankring av anskaffningen i riksdagen.

Innehållsförteckning

1	Ärendet och dess beredning	3
2	Anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Anbudsfrågan och anbud	4
2.3	Anskaffning	4

Vid riksdagens behandling av budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1) inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap tillstyrkte riksdagen regeringens förslag om att anskaffa ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd, men tillkännagav samtidigt att regeringen bör förankra anskaffningen i riksdagen (bet. 2017/18:FöU1, rskr. 2017/18:101).

Den 2 augusti 2018 beslutade regeringen att bemyndiga Försvarmakten att anskaffa nytt luftvärn med medellång räckvidd. Samma dag bemyndigade regeringen Försvarets materielverk att få ingå internationell överenskommelse om anskaffningen.

I enlighet med riksdagens tillkännagivande lämnar regeringen denna skrivelse.

2 Anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd

2.1 Bakgrund

I Förvarsberedningens rapport Försvaret av Sverige – Starkare försvar för en osäker tid (Ds 2014:20) föreslås att ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd ska tillföras en bataljon under inriktningsperioden och att den andra bataljonen får systemet under nästa period. I den försvarspolitiska inriktningspropositionen Försvarpolitisk inriktning – Sveriges försvar 2016–2020 (prop. 2014/15:109) och i regeringens inriktningsbeslut till Försvarmakten den 25 juni 2015 anger regeringen i enlighet med Förvarsberedningens förslag att ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd ska tillföras en bataljon under perioden 2016–2020 och att den andra bataljonen får systemet under perioden efter 2020.

I syfte att få en fullständig bild över anskaffnings- och vidmakthållandekostnad, operativ effekt, upphandlingsformer, finansieringslösningar och framtida vidareutvecklingsbehov bemyndigade regeringen den 19 maj 2016 Försvarets materielverk att förhandla nödvändiga internationella överenskommelser med behöriga myndigheter i Frankrike, Italien, Storbritannien, Tyskland och Amerikas förenta stater samt den mellanstatliga organisationen Organisation for Joint Armament Cooperation (OCCAR).

Baserat på de resultat Försvarets materielverk redovisade förordade Försvarmakten efter genomförd militärstrategisk analys det amerikanska luftvärnssystemet Patriot. Försvarmakten bedömde att det är av avgörande betydelse att uppfylla inriktningsbeslutets krav om initial förmåga med luftvärn med medellång räckvidd inklusive förmåga att bekämpa taktiska ballistiska robotar senast 2020. Myndigheten angav vidare att anskaffningen borde inledas snarast och full operativ förmåga uppnås senast 2025. Detta bedömdes av Försvarmakten begränsa

anskaffningen till ett tillgängligt och operativt beprövat system och utesluta utvecklingsprojekt. Försvarsmakten angav att det amerikanska systemet redan 2020 skulle ha nödvändig prestanda för att möta den dimensionerande hotbilden, inklusive taktiska ballistiska robotar. Försvarsmakten konstaterade vidare att det amerikanska systemet är ett operativt beprövat system som ger en hög grad av leveranssäkerhet.

2.2 Anbudsförfrågan och anbud

Regeringen beslutade den 7 november 2017 att ge Försvarets materielverk i uppdrag att översända en förfrågan om anbud till behörig myndighet i Amerikas förenta stater och att inleda förhandlingar om anskaffning av luftvärnssystemet Patriot. Inriktningen för förhandlingarna angavs vara att leverans bör ha påbörjats 2020 och att hela systemet ska vara slutlevererat senast 2025. Regeringen bedömde att den av Försvarsmakten förordade anskaffningen av ett operativt beprövat luftvärnssystem med medellång räckvidd och med förmåga att bekämpa ballistiska robotar tillgodosåg de bedömningar och förslag avseende anskaffning av nytt luftvärn med medellång räckvidd som regeringen redovisat i den försvarspolitiska inriktningspropositionen och budgetpropositionen för 2018.

I budgetpropositionen för 2018 framställde regeringen om riksdagens bemyndigande att anskaffa ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd. Riksdagen tillstyrkte regeringens förslag, men tillkännagav samtidigt att regeringen bör förankra anskaffningen i riksdagen (bet. 2017/18:FöU1, rskr. 2017/18:101). Den 30 april 2018 tog Försvarets materielverk emot ett erbjudande och förslag till överenskommelse om anskaffning av luftvärnssystemet Patriot. Erbjudandet omfattade fyra eldenheter, som var och en innehöll en stridsledningscentral, en spanings- och eldledningsradar, ett kraftverk samt tre lavetter. Det omfattade även två typer av robotar.

Av erbjudandet framgick också att samtliga fyra eldenheter kommer att produceras och levereras till Sverige samlat. Erbjudandet skulle besvaras senast den 10 augusti 2018.

2.3 Anskaffning

Regeringen beslutade den 2 augusti 2018 att bemyndiga Försvarsmakten att anskaffa luftvärnssystemet Patriot. Samma dag bemyndigade regeringen Försvarets materielverk att få ingå internationell överenskommelse avseende anskaffningen. Regeringen bedömde alltjämt att anskaffningen av Patriot kommer att bidra till förmågan att värna vår nationella säkerhet i enlighet med de behov som konstaterats i Försvarsberedningens rapport och den försvarspolitiska inriktningspropositionen och därför bör prioriteras. Erbjudandet innebär att båda luftvärnsbataljonerna kan utrustas med systemet före 2025. Materielen planeras tillföras förbanden i den takt som främst tillgången på utbildad personal medger under åren 2021–2024.

Försvarsmakten har prioriterat ekonomiskt utrymme för anskaffningen som därmed ingår i de investeringsplaner som framgår av myndighetens budgetunderlag. Inom den ekonomiska ram Försvarsmakten avsatt för anskaffningen inkluderas även anskaffning av övrig materiel som krävs för att Patriotsystemet ska kunna bli operativt, till exempel kostnader för lastbilar, integration, uppgradering och nyanskaffning av stödsystem som sambandsmateriel och sensorer som ingår i luftvärnsbataljonerna. Anskaffningen ingår i den investeringsplan för anskaffning av försvarsmateriel som riksdagen godkänt som riktlinje för Försvarsmaktens investeringar. Anskaffningen ryms vidare inom de befintliga och beräknade ramarna för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap och det av riksdagen beslutade beställningsbemyndigandet för anslaget om 78 miljarder kronor. Anskaffningen innebär också att den särskilda kredit i Riksgäldskontoret som är avsedd för att tillgodose Försvarets materielverks behov av rörelsekapital och som för närvarande uppgår till cirka 19 miljarder kronor, behöver utökas under åren 2021 till 2025. Ökade kostnader för infrastruktur, drift och underhåll samt upprätthållande av systemets förmåga som uppstår efter 2021 och under systemets livslängd omhändertas genom omprioriteringar inom berörda anslag.

Försvarsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 augusti 2018

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Hallengren, Bucht, Hultqvist, Andersson, Hellmark Knutsson, Bolund, Bah Kuhnke, Strandhäll, Shekarabi, Eriksson, Linde, Skog, Ekström, Fritzon, Eneroth

Föredragande: statsrådet Hultqvist

Regeringen beslutar skrivelse Anskaffning av medelräckviddigt luftvärn